

Tales commendat sermonis gratia, tardos
Lacte cibant solido fortia corda cibo.

Sine X.

Tam sermone Jonas, quam naufragio, notat illum,
Qui patris est sermo naufraga corda docens.
Mittitur hic; missus metuit; metuens fugit; intrat
Vas fugiens; somnum vase receptus init;
Unda tumet; missa sors hunc facit in mare mergi;
Pisce voratur homo; supplicat ille Deo;
Pisci præcipitur, ut quem tenet evomat offam;
Auctoris verbo paruit ille sui.
Tertia quando dies primum jubar attulit orbi
Evomit in terram bellua jussa Jonam.
A domino servus et filius a patre missus
Dicitur: hic Domino paruit ille patri
Puppe Jonas dormit: moritur Jesus in cruce. Servi
Ille sopor: domini mors pretiosa fuit.
Puppis ligna crucem: Domini tumulum gula ceti
Signat. In hoc per tres dormiit ille dies.
Tertia facta dies vomuit de ventre prophetam:
De tumulo Dominum suscitavit illa dies.

Sine Y.

Cernit mente locum, pronuntiat ista Michæas:
Quo paritura Deum regia mater erit.
Nomine teste Nahum consolator notat illum
Qui nos confortat et bona verba sonat.
Fortis luctator Habacuc, qui cornua vidit,
In manibus Domini quisque fidelis homo.
Qui Domino credit, qui salvatum cruce mundum
Prædicat et toto spargit in orbe fidem.
Illos insinuat Sophonias speculator,
Qui Martham spernunt esse Maria volunt.
Præcipit Aggæus Domini domus ut renovetur
Ut juvenescat opus quod senuisse videt.
Unus septenis lapis est ornatus ocellis,
Quem Zacharias mente stupente videt.
Hic est justitiæ sol, quem septena replevit
Gratia, cui penitus omnia nuda patent.
Nuntiat angelicus Malachias dona piorum,
Pœnas pravorum judicii que diem.
Ille figurat eum, qui dicitur angelus alti
Consilii, qui fons est et origo boni.
Mathan, Achiam, Sadoch, Abian, Aian,

A Tobi tres pueros, magnificentique Jesum
Esdras, Zorobabel, Esther, Judith, Machabæos:
Non sine Susanna quæ fuit æqua viro.
Cum supradictis quos carminis ordine puri
Continet hos, tenet hos, lex vetus illa viros.
Explicit de antiquis patribus. Incipit de novis.

Sine Z.

Isti sunt in lege nova baptista Joannes
Cum patre, cum matre, virgo Maria parens.
Petrus et Andreas, Paulus, Jacobusque Joannes,
Custos virgineus qui sine labe fuit.
Thomas, Matthæus, Philippus, Bartholomæus,
Jacobus et Judas non malus imo bonus.
Matthias, Marcus, Lucas, Simeon, Timotheus,
Barnabas et Titus hi docuere fidem.
B Explicit de patribus Novi Testamenti.

XVII. — EPILOGUS.

Oratio Petri Rigæ qui librum composuit.

His te, Petre, tui merito mediante laboris,
Consociet Christus connumeretque bonis:
Ut cum te luteo solvet de carcere, regni
Consortem faciat participemque sui.
Qua ne fraudari possis mercede, beate
Vivere te faciat et sine labe mori.

Amen.

Item oratio cujusdam qui diruta redintegravit
Me simul in serie qui libri abrupta redege,
Nec comes, at servus hic tibi, Petre, fui.
Sed quis sim taceo, volo namque latere, minusque
Mundi, plus oculis cognitus esse Dei.
Novit enim Dominus ob publica commoda fratrum
Quis super hoc motus, qualia vota tuli.
Cumque sit illud opus quod non nisi cœlitus hausit
Mens tua, divinum turba beata canet.
Fratribus hoc factum pro commoditate legendi.
Si qua tua est merces in regione poli,
Me quoque munificet propter suppleta libelli,
Portio perpetui quantulacunque boni.
Et tu, lector, habe partem precis hujus utriusque.
Si nostrum cupias idque preceris agi,
Dicito: Fiat; ego respondeo: Sic cupientem
Te quoque contingat hac prece posse frui.

Amen.

ÆGIDII PARISIENSIS

VERSUS

De numero librorum utriusque Testamenti et modo legendi.

(LEYSER, *Historia poetarum mediæ ævi*, p. 741).

De numero librorum utriusque Testamenti, et modo legendi.

Clauditur iste liber in quadraginta libellis.

PATROL. CCXII.

D Dat triginta duos lex vetus. Octo nova.
Sunt ita dispositi mira brevitate libelli,
Præscripti numeri monstrat ut ordo tibi.

2

Ore styloque Dei digestus et editus orbi
 Canon Scripturæ creditur esse sacræ.
 Qui tamen excipit hos : Tobî, Judith, et Mæcha-
 [bæus,
 Et Baruch, atque Jesum, pseudographumque li-
 [brum.
 Sed licet excepti, tamen hos authenticat usus
 Ecclesiæ, fidei regula, scripta Patrum.
 Scito quod ista Dei digito digesta fuerunt.
 Altus hic est puteus, grandis abyssus inest.
 Omnia non caperes si sæcula multa videres,
 Et studio vigilans, et ratione vicens.
 Spiritus ista docet doctor, qui conditor idem,
 Quique scienda dedit, hic quoque scire facit.
 Scire facit, si mente studes, si sedulus instas.
 Cum prece dans studium, cum studioque pre-
 [cem
 Sic studuere patres, ut pagina sacra pateret.
 Sic reserant sancti clausa sigilla libri.
 Simplex multiplicem cortex hic continet eseam.

A. Littera ceu cortex. Sensus ut esca triplex
 Historicum, typicum, moralem discute sensum.
 Si cupis hoc typico te satiare cibo.
 Cum legis historiæ textum, bibitur quasi duleor
 Lacteus, aut potius simplicis haustus aquæ.
 Nec multum juvat hic. Cum quis tamen appetit,
 [ejus
 Spiritus exemplis ut recreetur agit.
 In typico sensu vini sentitur acumen.
 Potus inebriat hic, exhilaratque magis.
 Qui bibit hoc vinum scripturæ, saltibus altis
 Venatur, reperit, consequiturque Jesum.
 Moralem vero cum dat tibi lectio sensum,
 Tunc quasi mellitum sugis in ore favum.
 Hæ sunt deliciæ, quibus intus pascitur, et fit.
B Dives mens hominis moribus inde bonis.
 Horum tu quodcumque feras ut præmia justis
 Vel quæ sunt, discis, flagra ferenda malis.
 Proximus inde Deo propter condimen honoris,
 Inde timoratus et bene cautus eris.

EJUSDEM

VERSUS DE PŒNIS INFERNI.

(*Ibid.*, p. 743.)

Tractatus de eo, quod pœna apud inferos non sit æterna. Et rursus e contrario quod ipsa sit æterna. Bene enim potest utrumque sustineri. Et hoc docetur his versibus magistri Ægidii.

Sæpius in sacris pœnæ fit mentio scriptis,
 Quæ punit reprobos tartareosve reos.
 Quare post finem libri bene debuit hujus.
 Mentio supplicii quantulacunque sequi.
 Illic sibi doctores quasi dissentire videntur,
 Forsitan et quædam dogmata parva serunt.
 Quod sit, vel non sit, ea pœna perennis, eorum
 [est
 Mutua lis, et in hoc quia tueantur habent.
 Inde vir illustris urbis Matthæus alumnus
 Lauduni, breve quid tradere dixit in his.
Versus magistri Matthæi Laudunensis.
 Manibus inferni non est data pœna perennis,
 Namque duplex in eis est data pœna reis.
 Credo quod in cœlis largitur gloria jugis,
 Cum sit ab æternis motio nulla jugis.
 Manibus infernis sic est data pœna perennis
 Nam lapsis in eis fit fuga nulla reis.
Versus magistri Ægidii.
 Iste quasi tetigit, quod posset utrumque tueri,
 Scrutari placuit utraque dicta mihi.
 Sique sua est, in quo brevior, sententia : visum est
 Illud ut exsequeres uberiore stylo,
 Manibus esse volunt pœnam plerique perennem.

C Oppositi plures inficiantur idem.
 Est opus attendi, quid et hi sectantur, et illi,
 Ad quod ut attendas hoc breve dogma dedi.
 Distinguendo solent diverse sumere pœnam
 Unde fit ex variis utraque secta modis.
Quod pœna inferni est æterna.
 Est instrumentum, quod punit, pœna : vocari
 Nomine sic pœnæ furca latronis habet.
 Pœna potest etiam dolor in patiente vocari,
 Sive ex illatis anxietudo malis.
 Hoc utroque modo pœna est inferna perennis,
 Perpetuusque rogos, perpetuæque nives.
 Sic etiam nunquam patientum passio cessa.
 Semper qui patitur hic alibive dolet.
Quod pœna inferna non est æterna.
D Alterius sectæ restat documenta videre.
 Augustinus ait : Est quasi pœna duplex,
 Et quasi de nivibus est transitus ad gravis æstum
 Ignis, et ad gelidas rursus ab igne nubes.
 Hic jam non est ipsa anxietas, neque pœnam
 Ardores dicit, frigora sive nivis.
 Hæc duo pœna duplex. Est quædam pœna nivalis
 Algor. Et igneus est altera pœna calor.
 Hæc vero sibi sunt contraria, nec retinendo
 Hoc proprii quod habent, insimul esse queunt.
 Hæc simul esse nequit : subjecto in simplice sicut
 Spiritus est, duplex dissona pœna sibi.
 Nam patiens istum dum sustinet, altera cessat